

euPASnewsletter

Chorvátsko ako 28. člen EÚ – príležitosti nového druhu

Záhreb, júl 2013

Chorvátsko sa konečne dočkalo! Po mnohých rokoch neúnavnej snahy dokázať, že Chorvátsko je „legitímna demokracia“, a po vynaložených miliónoch eur na drahé letenky Croatia Airlines na nespočetné množstvo ciest našich vyjednávačov do Bruselu môže dnes Chorvátsko s hrdosťou povedať, že sa stalo členom problémovej rodiny EÚ.

Či to je pre Chorvátsko dobrá správa? Odpoveď znie: „Určite áno!“. Chorvátsko bude musieť prispôbiť mnohé štandardy, popracovať na ekonomickom raste a otvoriť sa novým poznatkom. Jednoznačne potrebujeme, aby naši obchodníci, manažéri, právnici, podnikatelia, účtovníci a najmä politici nabrali viac skúseností s víziou pre lepšie Chorvátsko.

Pomôže nám Brusel? Odpoveď opätovne znie: „Áno!“. Naše procesy tvorby politik a legislatívy budú ovplyvnené a zasiahnuté niekoľkými typmi nových byrokratických postupov, avšak nesporne veľa skúseností bude potrebných aj na dosiahnutie definitívneho súladu a získanie konkurencieschopnosti. Je to veľká výzva, ktorá si vyžiada dodatočné úsilie a koniec koncov, najlepší spôsob, ako sa veľa naučiť a zlepšiť, je byť vystavený kontrole, spochybňovaniu a nátlakom. Predstava, že môžete v rámci EÚ cestovať bez hraníc, dostať rôzne typy vzdelávania oveľa ľahšie než predtým a získať úver od nemeckej alebo holandskej banky namiesto jednej lokálnej, je naozaj revolučná. Avšak, pred nami stojí veľa výziev a starostí.

O desať rokov od prelomového pondelka 1. júla 2013 bude mnoho vecí celkom určite vyzeráť úplne inak. Mnohí ľudia s radosťou vítajú zmenu a niektorí budú určite chváliť „staré dobré časy“, ktoré boli lepšie a menej zložité. Vždy sa nájdu aj takí, ktorým chýba Juhoslávia a ktorí vravia: „Vtedy bolo všetko zadarmo. Teraz musíme za všetko platiť!“. Naš pokrok je však očividný. Napriek boju s krvavou vojnou a prestavby takmer polovice krajiny od nuly Chorvátsko za posledných 20 rokov veľmi pokročilo.

Aká bude teraz, po vstupe do EÚ, naša stratégia? Aké sú plány pre odvetvie rybolovu? Čo bude s dobudovaním chorvátskych prístavov Rijeka a Ploče, aby sa využíval ich fenomenálny a nevyužitý potenciál? Viac ako kedykoľvek predtým bude Chorvátsko musieť hrať európsku hru, uzatvárať prosperujúce a výhodné spojenectvá a nevyčerpáť svoje zdroje pre krátkozrakosť a zlú tvorbu politik. Ako konkrétny príklad politiky by sme mohli uviesť zákon o strategických investíciách, ktorý bude v chorvátskej vláde Európska komisia veľmi ostro sledovať, aby bol v súlade s normami a pravidlami EÚ. Mnohí vrcholoví riaditelia, prevažne tí zo štátnych spoločností, budú musieť pravidelne cestovať do Bruselu a pred úradníkmi Komisie obhajovať regulačné otázky, projekty a rozhodnutia. Takže, môj odkaz pre nás, Chorvátov, znie: Ľudia, budíček! Treba začať pracovať! Nové možnosti práve prišli!

Natko Vlahović
Fipra Croatia